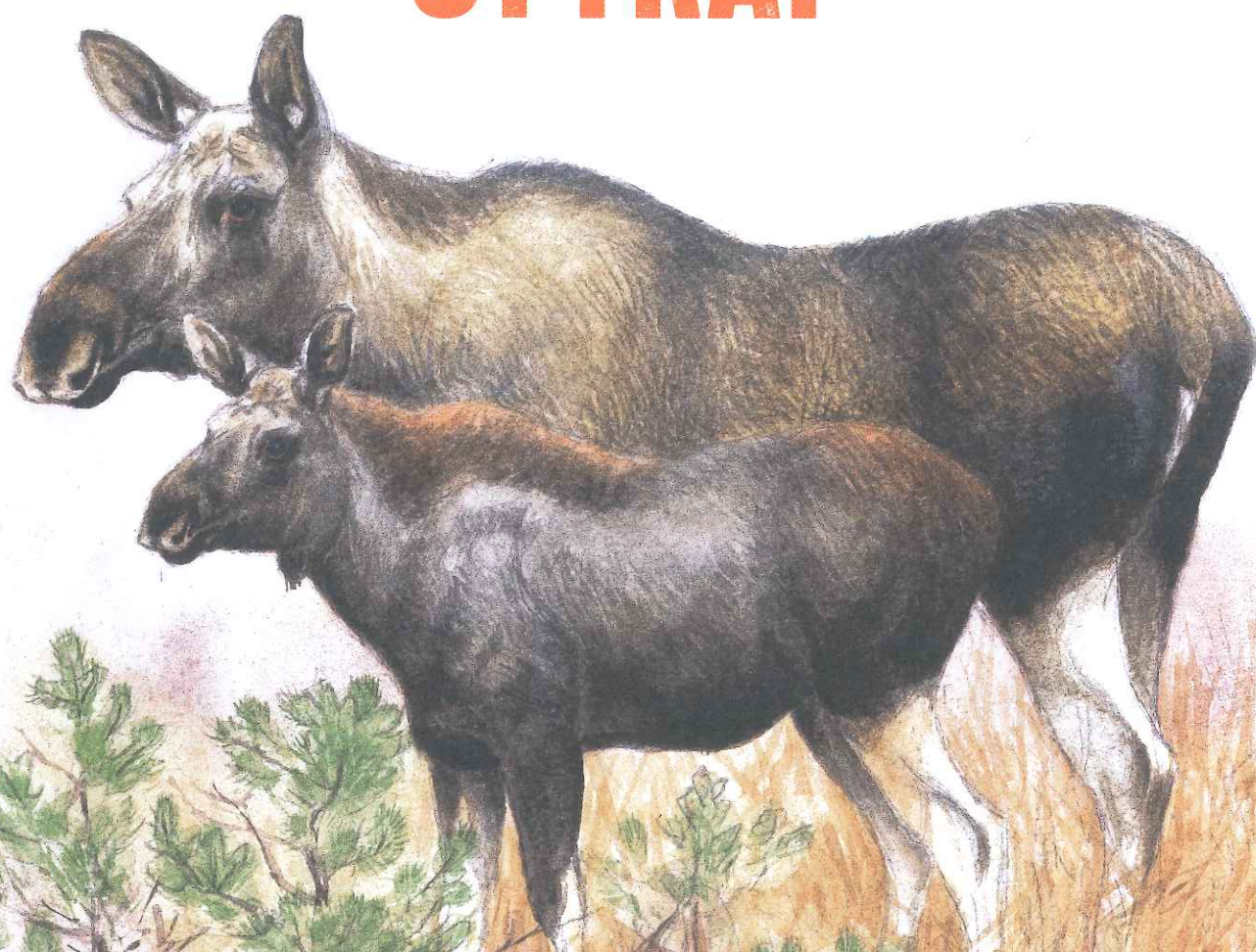
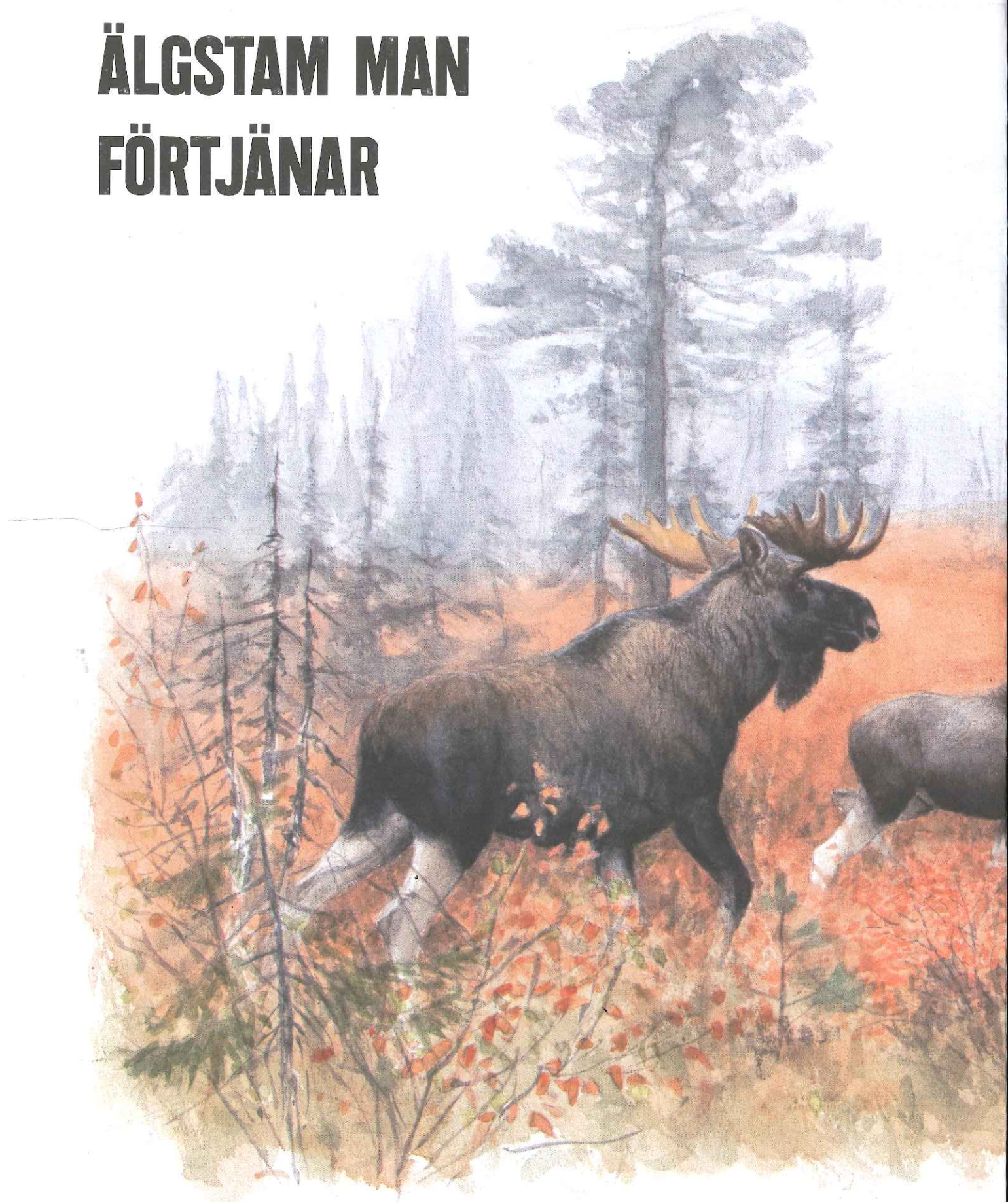
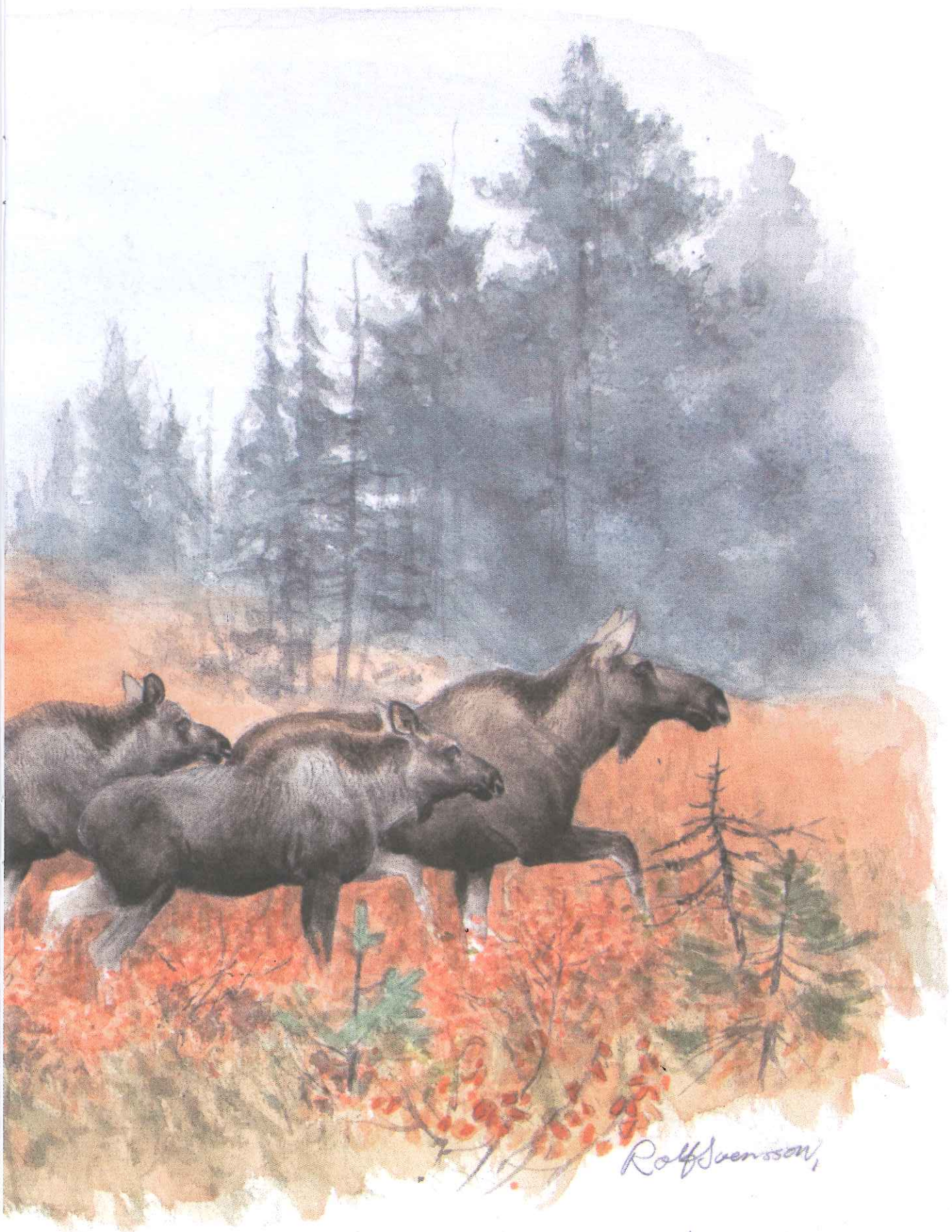

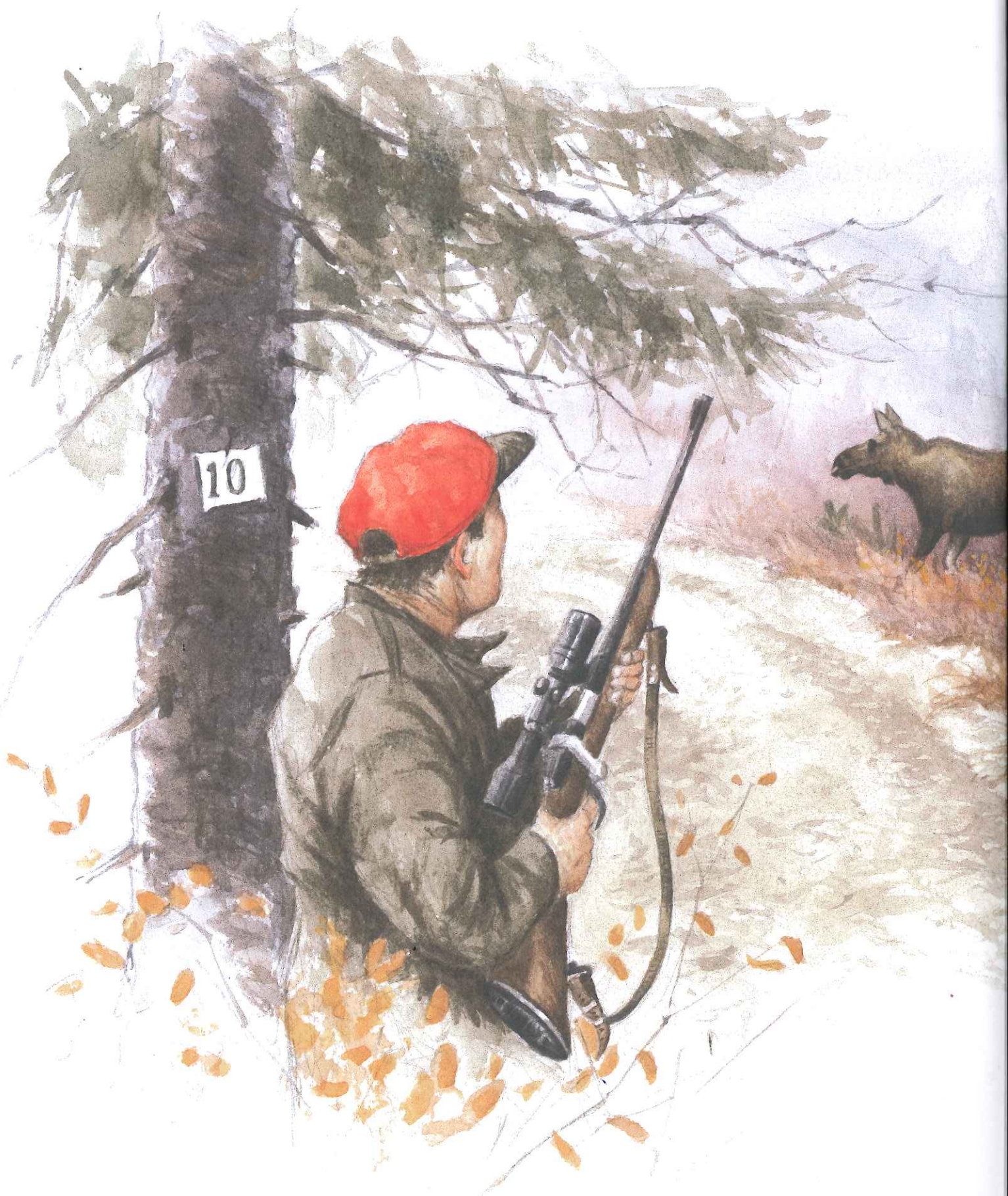
LÅT KALVJAKTEN STYRA!

MAN FÅR DEN ÄLGSTAM MAN FÖRTJÄNAR

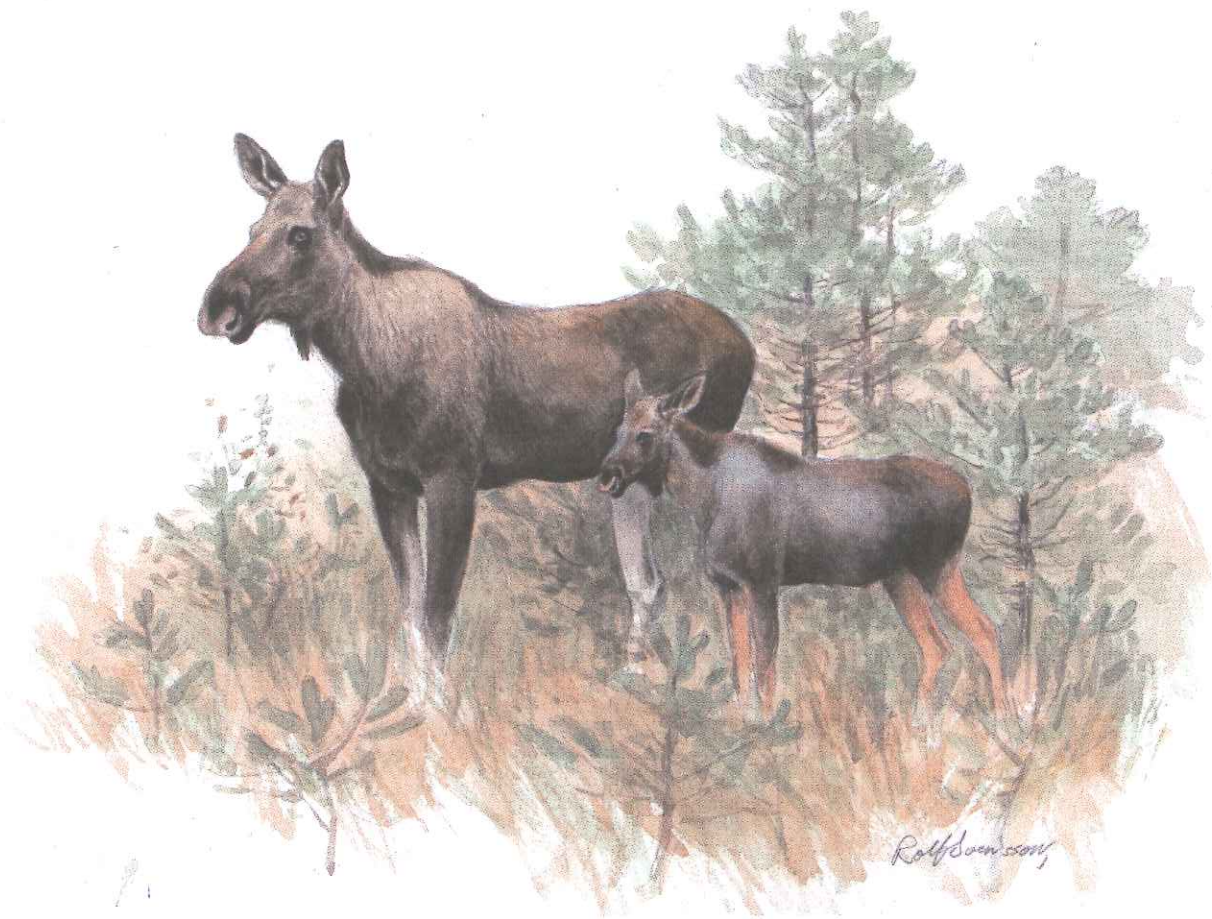

SAMVERKAN GER KVALITET

Om ett enskilt jaktlag gör rätt eller fel har liten betydelse för älgförvaltningen. Om däremot flera jaktlag över större områden gör rätt och på samma sätt får man en älgstam av hög kvalitet. Detta innebär att man bör verka för att komma överens om mål och avskjutningsprinciper över stora områden.

LÅG MEDELÅLDER = MINSKAD REPRODUKTION

Låg avskjutning av kalv innebär att stammen föryngras då många unga djur tillförs stammen. Det får till följd att medelåldern sjunker. Låg medelålder innebär minskad reproduktion (kalv/hondjur) då unga hondjur föder färre kalvar än äldre hondjur. Även låg medelålder bland tjurarna påverkar reproduktionen negativt.

Jägareförbundets rekommendation är att skjuta minst lika många kalvar som vuxna djur, för att bibehålla eller öka älgstammens ålder och reproduktion.

HONDJUREN VILL VÄLJA TJUR

Reproduktionen påverkas inte bara av stora och äldre hondjur, utan även av tjurarnas storlek och ålder samt födans kvalitet. Tillräckligt många och stora tjurar lockar korna i brunst vid rätt tidpunkt. Avsaknaden av stora tjurar kan innebära att korna skjuter på brunsten eller i värsta fall brunstar om, hellre än att bli betäckt av en för ung tjur. Stora tjurar har också en förmåga att locka fler kvigor till brunst än små tjurar.

Korna är mottagliga för betäckning under ett dygn med tre veckors mellanrum. Det är därför viktigt att det finns stora tjurar som kan betäcka korna vid rätt tidpunkt. En förskjutning av brunsten innebär sent födda kalvar, som aldrig når sin fulla storlekspotential. Små kalvar blir små älgar. Sent födda kvigkalvar blir därför små kor, som under sin levnad kommer att föda färre och mindre kalvar än vad stora kor gör.

HONDJUREN VILL VÄLJA TJUR

Reproduktionen påverkas inte bara av stora och äldre hondjur, utan även av tjurarnas storlek och ålder samt födans kvalitet. Tillräckligt många och stora tjurar lockar korna i brunst vid rätt tidpunkt. Avsaknaden av stora tjurar kan innebära att korna skjuter på brunsten eller i värsta fall brunstar om, hellre än att bli betäckt av en för ung tjur. Stora tjurar har också en förmåga att locka fler kvigor till brunst än små tjurar.

Korna är mottagliga för betäckning under ett dygn med tre veckors mellanrum. Det är därför viktigt att det finns stora tjurar som kan betäcka korna vid rätt tidpunkt. En förskjutning av brunsten innebär sent födda kalvar, som aldrig når sin fulla storlekspotential. Små kalvar blir små älgar. Sent födda kvigkalvar blir därför små kor, som under sin levnad kommer att föda färre och mindre kalvar än vad stora kor gör.

LÅT KALVJAKTEN STYRA!

Jägareförbundet rekommenderar att man ska sträva efter att ha minst 40 procent tjur av de vuxna i stammen och att reproduktionen bör överstiga 0,8 kalv/hondjur (värdena mäts via älgobs). Vidare rekommenderar förbundet att stora tjurar sparas vid jakt före brunst och/eller att avlysningsjakt tillämpas på begränsat antal stora tjurar.

Grundläggande är att skjuta rätt antal älgar, att ha en hög kalvavskjutning samt rätt könsfördelning och ålder bland vuxna djur. Målet är att få jägare och jaktlag att inrikta sin avskjutning på kalv och unga djur, för att därigenom höja stammens medelålder och på så vis även dess kvalitet.

JAKTGARANTI!

Ett bra sätt att nå målet med hög kalvavskjutning är att låta kalvjakten styra uttaget av vuxna djur. I praktiken innebär det att om en vuxen fällts så ska nästa vara kalv, eller vice versa.

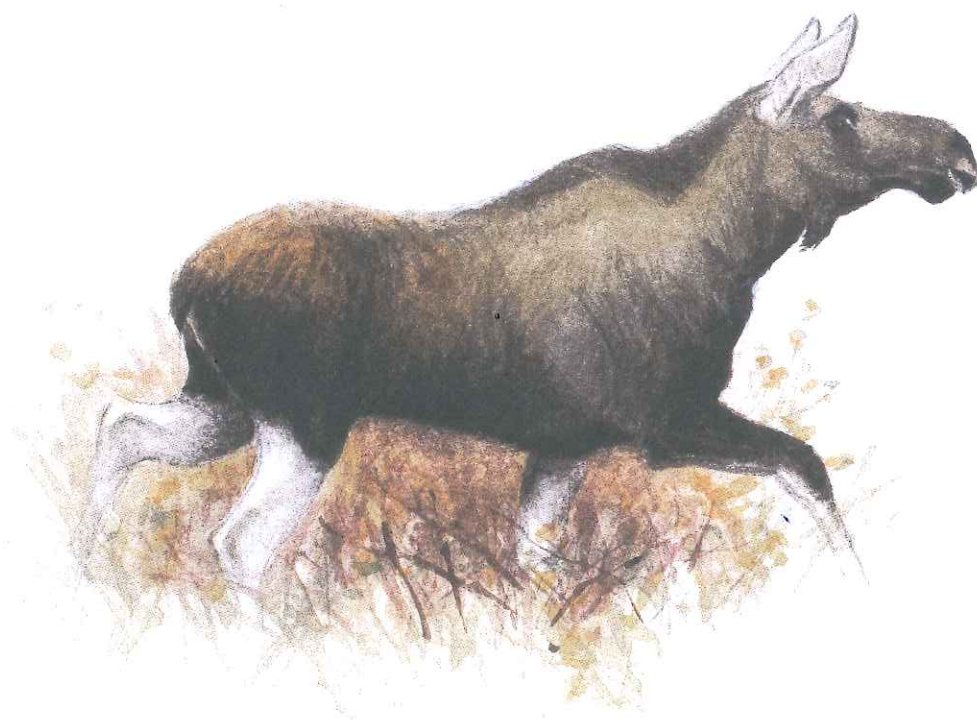
Med denna avskjutningsprincip minimeras risken för att vi "förstör" vår älgstam, genom felaktig avskjutning. Principen gäller, och är mycket viktig, även för områden med stora rovdjur.

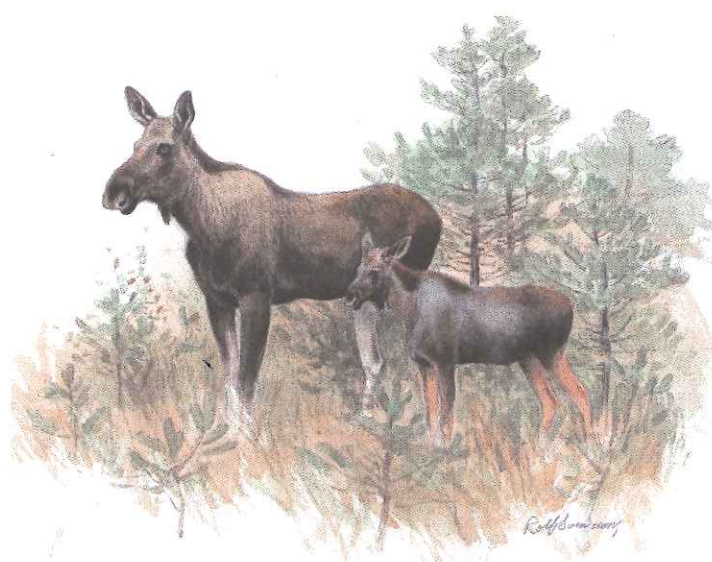
ATT VÄLJA RÄTT DJUR

Det övergripande målet i älgförvaltningen är en älgstam av hög kvalitet i balans med foderresurserna. Stora och äldre älgar i kombination med rätt könsfördelning ger hög reproduktion. En liten älgstam med hög reproduktion kan ge ett lika stort jaktuttag som en stor älgstam med låg reproduktion.

Genom att öka älgstammens reproduktion kan älgstammens storlek minskas, samtidigt som jaktuttaget bibehålls. Detta kan leda till en älgstam av hög kvalitet i balans med foderresurserna.

För att öka älgstammens kvalitet bör avskjutningen inriktas mot kalvar, samt små och unga djur. Vilka älgar bör vi i första hand skjuta av dem som finns på bilderna?

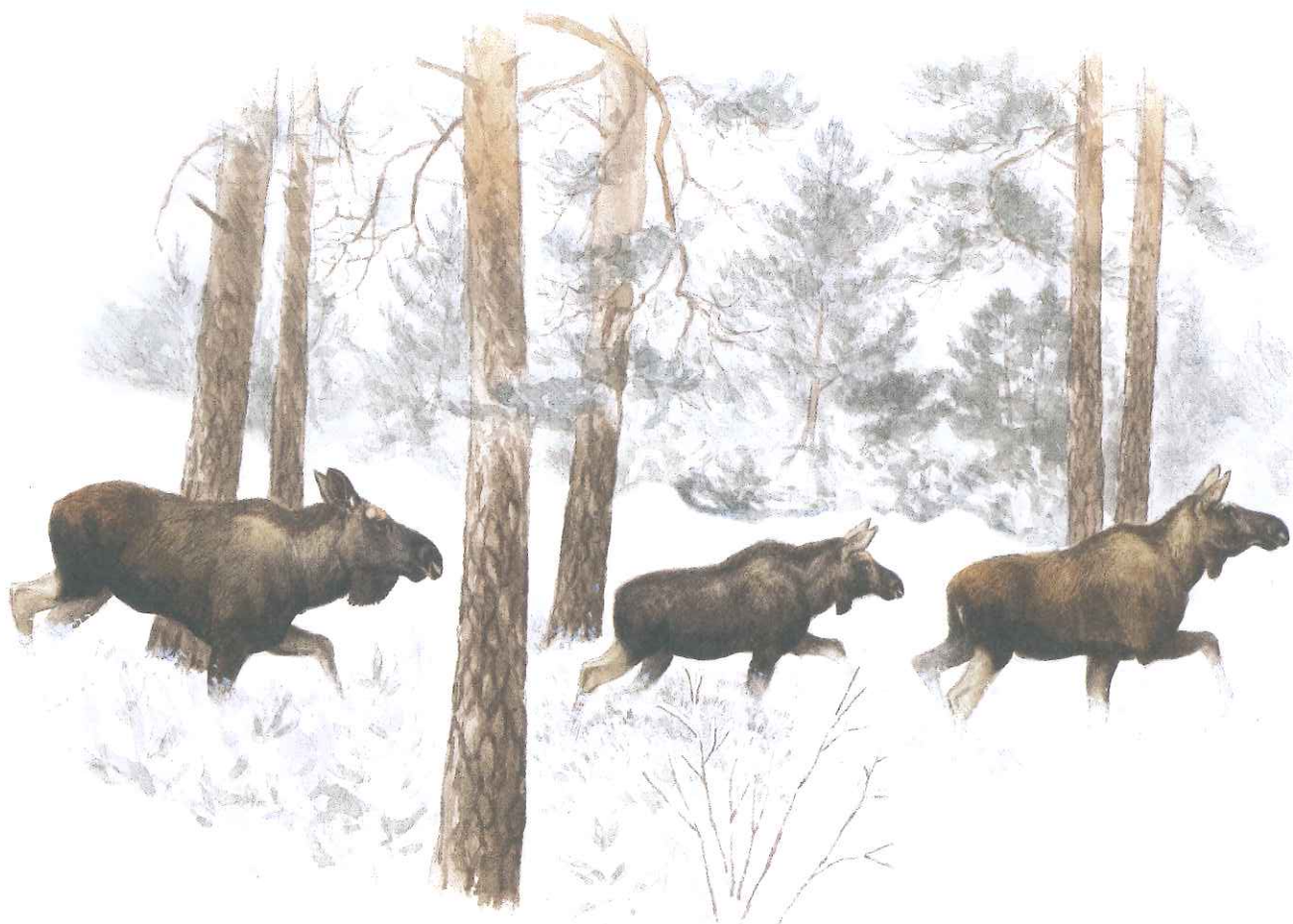

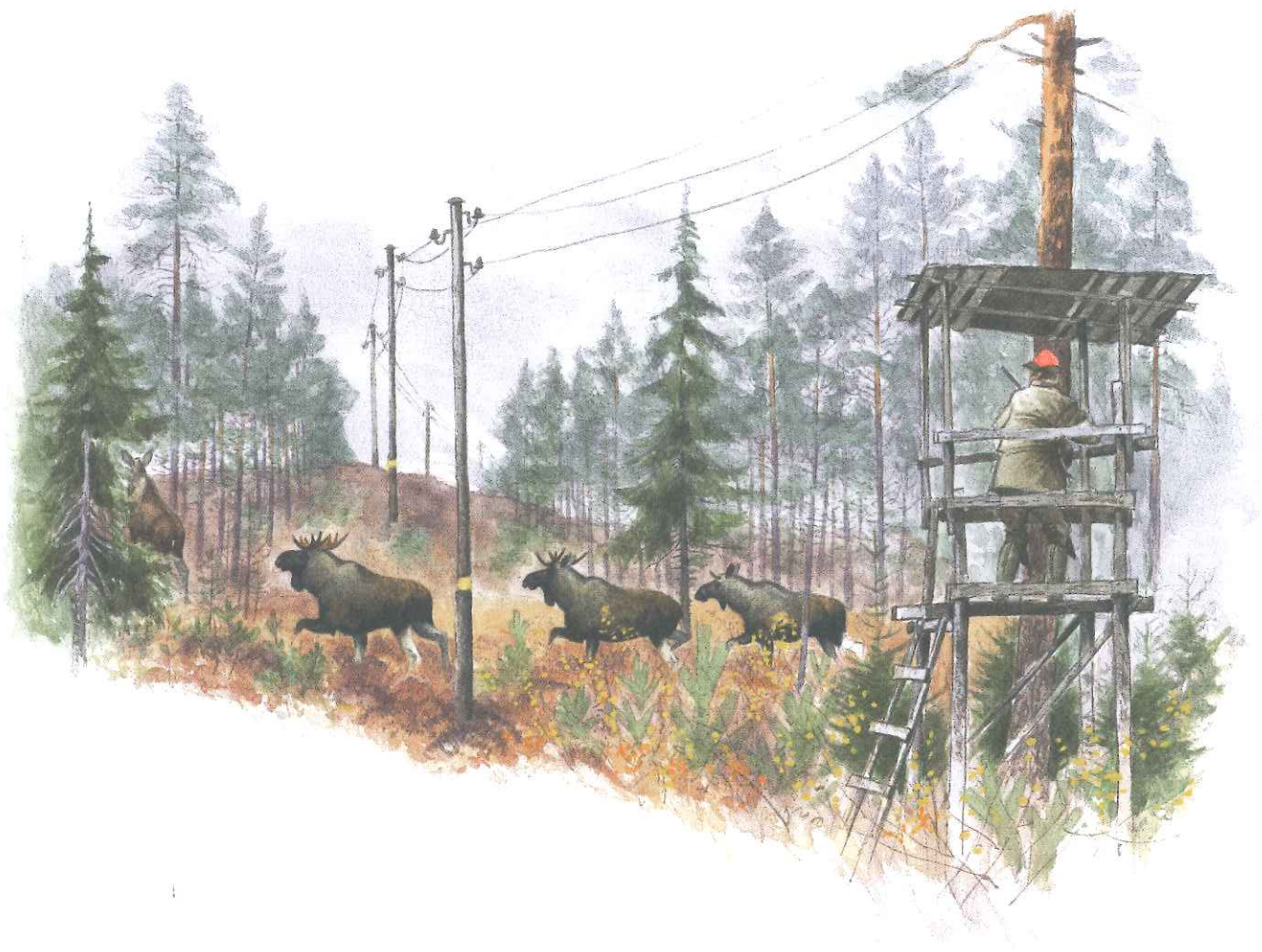
KO, KALV OCH TJUR

HUR GÖR DU?

En inte allt för ovanlig syn är att ko, kalv och tjur går tillsammans. Fundera över bilderna här och på nästa uppslag. Hur skulle du göra? Diskutera också bilderna i jaktlaget utifrån de mål som finns om stammens storlek, reproduktion och könsfördelning.

- 1) Vilken/vilka älgar bör sparas?
- 2) Vilken/vilka älgar bör fällas?
- 3) I vilken prioriteringsordning bör älgarna fällas?

HONDJUR OCH TRE TJURAR HUR GÖR DU?

Fyra vuxna djur kommer ut på passet i kraftledningen.

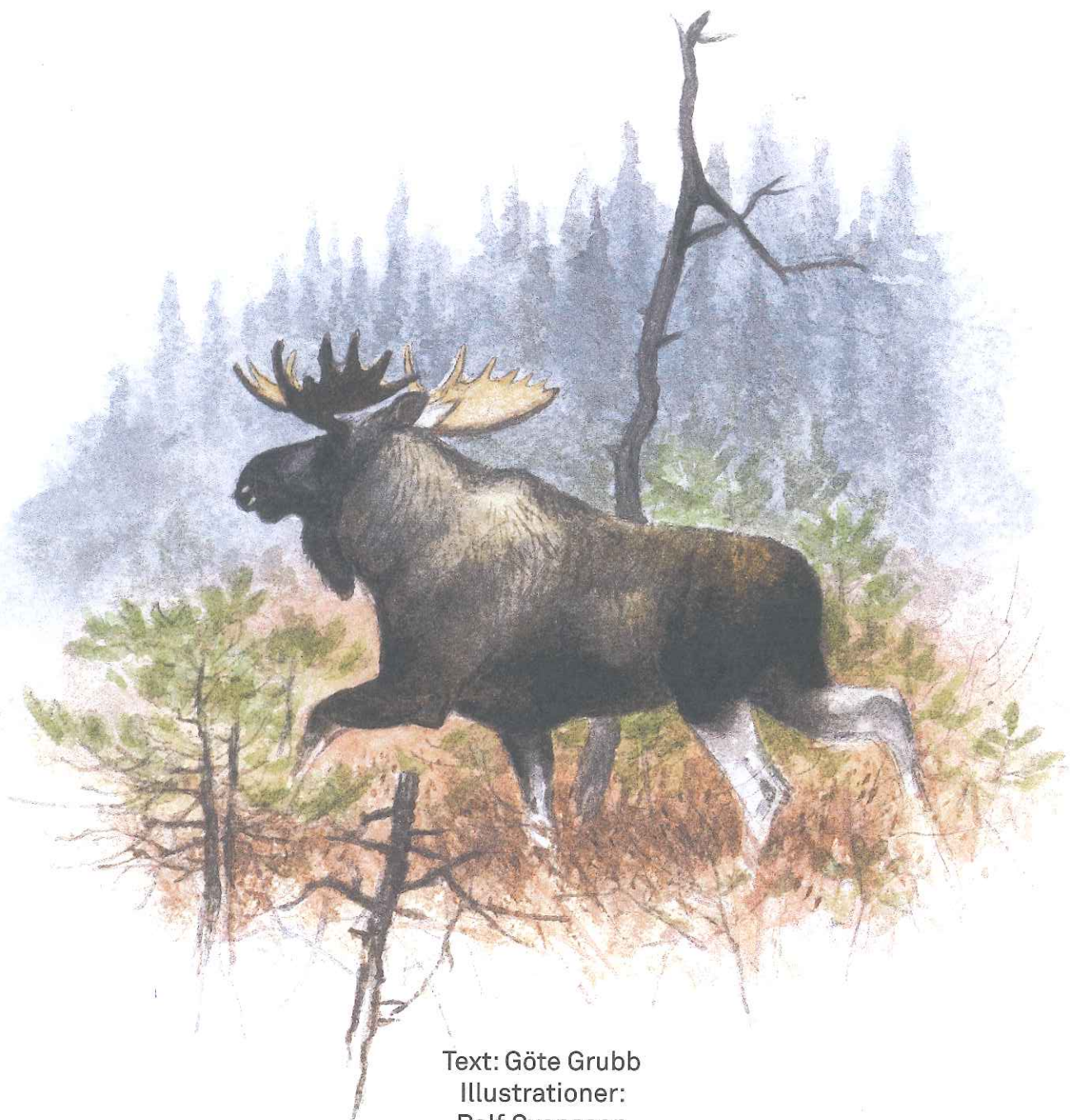
- 1) Vilken/vilka älgar bör sparas?
- 2) Vilken/vilka älgar bör fällas?
- 3) I vilken prioriteringsordning bör älgarna fällas?

TVÅ ENSAMMA HONDJUR HUR GÖR DU?

Två hondjur utan kalvar kommer travande över hygget.

- 1) Vilken/vilka älgar bör sparas?
- 2) Vilken/vilka älgar bör fällas?
- 3) I vilken prioriteringsordning bör älgarna fällas?

Text: Göte Grubb
Illustrationer:
Rolf Svensson

VILL DU VETA MER?
Svenska Jägarförbundets
handlingsplan för älg
finns att läsa på
www.jagareforbundet.se
under Jakt/Jakt på älg.

